

Perd el país, perdem els ciutadans

La recuperació del vot socialista al País Valencià, després de successives convocatòries electorals, només pot indicar una possible represa per a altres eleccions. La suma de l'esquerra, i la fragmentació dels grups alternatius al PSPV, per contra, apunten a la necessitat d'un reagrupament dels sectors progressistes del país.

De fet —ho he dit en alguna ocasió—, la necessitat de fer país al país de les ciutats. Fer país, que la dreta governant i ara guanyadora no ha fet mai. Ni farà. No li interessa el territori més que com això, territori per als negocis, i sovint per a l'espoli. Estan fora de les preocupacions del PP l'ús social i efectiu de la llengua, la sostenibilitat del patrimoni natural i històric, els mitjans de comunicació públics al servei del redreç del país. Com ho estan l'ensenyament públic i integrador, la salut efectiva per a tots, els serveis socials universals; en definitiva, tot allò que només institucions fortes, de país i progressistes poden assegurar.

La ciutadania no ha confiat en la proposta de canvi. No ha confiat de manera suficient, val a dir. Ha confiat en lideratges locals, fins i tot de manera espectacular a les nostres ciutats metropolitanes, en alguns municipis. I això és un indicador del lligam entre el lideratge social i la capacitat de gestió. I una bona base de partida per a ulteriors confrontacions, per al 2004, per exemple.

La batalla s'ha perdut, però en comença una altra que posposa a un quadrienni el que havia d'haver estat un tomb fonamental per evitar la devastació a què se sotmetrà el país i les ciutats, començant pel cap i casal, fins el 2007.

És evident que temes de caràcter general han influït en el vot popular. Des del plantejament plebiscitari dels comicis autonòmics i locals, a la inserció consegüent dels temes de l'agenda estatal: guerra, corrupció, gestió de catàstrofes com el Prestige, anacronisme autoritari d'Aznar. I també la peculiaritat del sistema valencià de compromisos i amenaces del zaplanisme sobre els empresaris i la ciutadania, aquesta mena de conxorxa en què s'ha convertit la gestió dels afers públics de la mà del règim del PP al País Valencià. Com l'aigua, i la dificultat d'afrontar un discurs simplificat a "aigua sí, aigua no" davant de la "nova cultura de l'aigua", més difícil d'assimilar quan hi ha pel mig memòries col·lectives i adhesions sentimentals. Segons els resultats locals, ni tan sols les classes mitjanes urbanes i cultes han tingut en compte aquesta nova perspectiva de la sostenibilitat, inclosa la sensibilitat ambiental.

El missatge de la por, i la por al desconegut encara, sense dubte han incidit en els resultats, junt amb una pressió mediàtica com mai fins ara. El lideratge intern, de partit, i la presència orgànica,

està clar que no garanteixen la seua traducció a curt termini sobre la massa electoral, social. Cal temps, que els canvis en els comportaments socials no són automàtics, com és ben sabut. L'assentament de les opcions requereix el seu temps, i si, com sembla, el declivi de la dreta s'ha iniciat no és menys cert que ho fa a un ritme lent, com lent és l'ascens relatiu de les forces progressistes.

Un nou missatge serà necessari, un missatge que faça de la complicitat social, col·lectiva, el centre de la reflexió, enfront de les tendències endogàmiques i autocomplaents de les organitzacions polítiques i una bona part del seus dirigents. De totes les organitzacions que es proclamen de progrés i de país. Una complicitat que ha de comptar amb les organitzacions socials, amb la iniciativa i capacitat dels agents socials, més enllà de la temptació permanent a la manipulació o al dirigisme per part de les elits polítiques.

La recuperació és possible, i més després de la reacció estupefacta dels mateixos electors, que no confiaven, en principi, en una victòria del Partit Popular i del seu model valencià. Almenys en les dimensions en què aquesta s'ha produït. Estupefacció que, sens dubte, haurà de comptar per a ulteriors confrontacions, i sobretot que haurà de ser tinguda en compte a l'hora d'exercir una oposició tenaç, enèrgica, i de proposta per als propers quatre anys.

La recuperació d'un discurs municipal, que a més tinga traducció territorial més enllà dels termes municipals, s'haurà de combinar amb l'actuació parlamentària, fent un esforç addicional de revitalització dels discurs polític. Revitalització, per cert, que s'ha produït segons hem constatat en la recent campanya electoral, on als temes de gestió s'hi ha afegit una bona dosi de discussió política. Potser, o sens dubte, no la suficient, però esperançadora en la mesura que el protagonisme, com així ha estat, ha tornat a la ciutadania.

Vénen temps d'esforç, esperançat, en la mesura que és possible recuperar la iniciativa. O el que és més cert, en què cal recuperar la iniciativa d'unes forces de progrés que ens calen per fer país, per fer ciutat en un context europeu i mundial que requereix, una vegada més, de la generositat enfront de l'egoisme, de la referència i la identitat enfront de l'uniformisme o la globalització sense fronteres per l'especulació i la devastació. I això val per a jubilats i joves, per a empresaris i treballadors, per a dones i homes. Tots els qui d'alguna manera s'han quedat perplexos i defraudats, i també per als qui de bona fe han apostat per un model conegut encara que condemnat.

**“Vénen temps
d'esforç, esperançat
en la mesura en què
és possible
recuperar
la iniciativa”**

*Ricard Pérez Casado és
diputat socialista al Congrés
dels Diputats per València*

RICARD PÉREZ CASADO